

Н. Станевъ

Заря на свободата.

Спомени за мжкитѣ на войната.

Петъ-шестъ дни следъ пристигането на рускитѣ войски, презъ нашето село Мариино минаха шесть дружини българи-опълченци, облѣчени съ черни дрехи, прашни и изпотени, поради голѣмата горещина.

И отъ това време презъ наше село по пѣтищата за Хаинбоазкия проходъ и къмъ Елена постоянно минаваха руски войски: конница, пехота, артилерия и инженерни части. Изпървомъ селянитѣ безплатно даваха сѣно, хлѣбъ, добитъкъ за клане, но сетне, когато всичко се свърши, започнаха да се дърпатъ и искаха да имъ се заплаща. Едни отъ домакинитѣ — касиеритѣ на войскитѣ, заплащаха, обаче други се караха на селянитѣ, заграбваха стоката безъ плащане и принуждаваха стопанитѣ да подписватъ разписки, че ужъ сж получили пари за сѣно, хлѣбъ, волове и т. н.

Мина се юлий. Въ началото на августъ започнаха да се чуватъ топовни гърмежи къмъ Стара-планина, а най-вече къмъ Габрово. Научихме се отъ Търново, че нѣкакъвъ силенъ паша, на име Сюлейманъ, дошълъ откъмъ Одринъ, посрещналъ къмъ Стара-Загора нашитѣ опълченци и рускитѣ войски, па следъ страшни боеве ги повърналъ на Балкана. Сега този паша съ грозни турски и анадолски войски натиска да мине презъ Балканскитѣ проходи и да